
KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS

MARANDA HIGH SCHOOL
KISWAHILI
KARATASI YA 2
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail: infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

MARANDA SCHOOL KCSE TRIAL AND PRACTICE EXAM 2016

102/2

Karatasi ya 2

Mwongozo wa kusahihisha

1. UFAHAMU

- a) Athari za uhasama wa kikabila✓
Athari za uongozi mbaya✓
Machapuzi ya kisiasa✓ yoyote $1 \times 1 = 1$
- b)
- Ubaguzi wa kikabila
 - Njaa
 - Mauaji
 - Ukimbizi
 - Uchumi kusambaratika
 - Ukosefu wa makazi zozote $4 \times \frac{1}{2} = 2 \text{ mks}$
- c) Ubaguzi wa kikabila
- d)
- Nchini Somali vita vilisababishwa na uhasama na kiukoo/koo mbalimbali zinazopigania uongozi
 - Nchini Kenya vita vilisababishwa na ukabila, tama za uongozi/ mamlaka/ ubinafsi na viongozi
- e)
- Marekebisho ya katiba
 - Viongozi wawe na maadili mema
 - Wakenya wanastahili kuelimishwa kuhusu umoja/undugu/utaifa
 - Masuala yanayohusiana na ardhi yafaa yashughulikiwe/yapewe kipao mbele
- Viongozi wawe watumishi wala sio wababu/watawala. (zozote $4 \times 1 = \text{alama } 4$)
- f)
- Vita vya kikabila kuzuka Kenya, miongo mwao baada ya uhuru.
 - Kiziwa cha amani/paraja (kama) kugeuka na kuwa uwanja wa vita/kuwa makao ya wakambizi
- g)
- i) Mawio-matokeo/athari/maafa
 - ii) Kutafarukiwa kwa dhati-kushughukiwa/ kupewa kipao mbele

2. UFIPISHO

- a)
- Ajira ya watoto ni tatizo sugu nilinalokumba ulimwengu wa sasa
 - Zipo sababu nyingi zinazoasukuma watoto kutafuta ajira barani Afrika.
 - Familia nyingi huishi maisha ya upukara
 - Kupanda kwa gharama ya maisha kunazidisha umaskini
 - Ukosefu wa lishe
 - Anga la ukimwi limesababisha kuwepo kwa mayatima wanaoishi kutafuta ajira.
 - Watoto hutoroka kwao kwa sababu ya maonevu

- Huko nje utaabishwa kimwili na kiakili (zozote 6x1=alama 6)

a)

- Huchukua sharia mikononi mwao
- Kuwangaisha watu na kupora mali yao/kuwapa roho
- Hujikuta kivonge madanguro ambako huendesha biashara haramu
- Uundaji wa umoja w Afrika ni hatua ya kushughulika matatizo barani.
- Ajira ya watoto
- Kuzorota kwa miundo msingi
- Magonjwa
- Njaa, maskini, ufisadi na ukabila
- Nchi za afrika hazina budi kuzingatia masharti yaliyowekwa kuhusu haki za watoto
- Nchi zishughulikie haki za watoto kupitia sheria za nchi.
- Watoto ni rasilimali muhimu
- Watoto ndio tumaini la kuwepo ka kizazi cha binadamu. (zozote 7x1=alama 7)

MATUMIZI YA LUGHA ALAMA 40

a) /f /, /s/, /sh/, /th/

zozote 2x1=alama 2

b)

- i) Sentensi ya taarifa
- ii) Sentensi ya rai/ombi
- c)

i)Meza

ii)Maneno

d) I-ZI

e)

- Askari wakipinga doria na kushirikiana na raia watakuwa wametuhakikishia usalama.
- Askari wanapopiga doria na kushirikiana na raia watakua wanatuhakikishia usalama

f)

- Matumizi ya alama za infaso
- Kunukuu anwani ya shairi/wimbo/ kitabu katika sentensi au makala
- Kupungia neno la kukopwa/kigeni katika sentensi
- Kuandika usemi halisi zozote 2x1=(alama 2)

g) (mwanafunzi lazima atunge sentensi)

h) Wanafunzi watakuwa wamefanya mtihani wa mwigo .. (1x2=alama 2)

i)

- Tapwi Alianguka matopeni tapwi
- Furifuri Hapo palifurika watu furifuri
- Chirichiriri Maji yalichururika chirichiriri

ii)

- Kirangu/ndani/chini/nyuma/kwa dada
- Nakuru/mashariki/ulaya/Kenya
- Darasani/garini/shambani

		$S\sqrt{1/2}$				
$KN\sqrt{1/2}$			$KT\sqrt{1/2}$			
$N\sqrt{1/2}$	$V\sqrt{1/2}$	$T\sqrt{1/2}$	$N\sqrt{1/2}$	$V\sqrt{1/2}$	$V\sqrt{1/2}$	$N\sqrt{1/2}$
mwanasiasa	mwingine	amepoteza	kiti	chake	cha	ubunge

- Kuonyesha msisitizo mimi ndimi kiranja mkuu
- Kiwakilishi cha nafsi ndiye ndiwe,ndisi

- Kitenzi kishirikishi kipungufu wewe ndiwe msemaji wetu. (zozote 2x1= alama 2)

j) Huru-tutashinda tuzo

Tegemezi-kuimba ambako kutavutia

k) Chacha hajawahi kupalilia mtama

TS T N

Wanafunzi wangali wanafanya mtihani.

TS T N

Yeyote ile 1x2= (alama 2)

l) Mama watoto alitaka kujua sababu za wao kujikunyata kama mayatima .(1x2= alama 2)

o)

i) Kwea-kweleka

ii) Shuru-shurika

m)

- Hata !
 - Kamwe!
 - Ng'o!
- } kamwe usinihusishe, mimi simo.
najua watamani maziwa yangulakini sikupi ng'o! yeyote 1x2=alama 2

r)

– Kikosi cha askari-Nomino ya jamii/makundi

– Ndege-nomino ya kawaida

– Ujerumani-Nomino ya pekee

s) Usipolia hutapewa maziwa

t) Vigoma vimepigwa na visichana vile mpaka vimepasuka

q) Taifa-taifisha

ISIMU JAMII

- Makosa yanaweza kutoke wakati wa mazungumzo
- Athari ya lugha ya kwanza-uelfu/urefu
- Hali ya kiakili ya msemaji-mgonjwa au mlevi hudondosha sauti
- Kuhamasisha mafunzo na lugha moja hadi nyingine-katoto/kitoto
- Kutodhibiti mfumo n a ngeli katika lugha-ng'ombe hii/ng'ombe huyu

- Kujumuisha kanuni za lugha :mnyambuliko wa vitenzi ⇒soma-somesha

Penda-pendesha(kosa)

- Kasi ya uzungumzaji huathiri usanifu wa lugha
- Kosa la kimakusudi-dhamira/lengo lakuwashawishi au kuburudisha
- Kosa la kutoelewa maana ya neno kimatumizi au umilisi wa maneno.Kudhani neno 'tetes' linalo tokana na neno 'teta' ilhali maana yake ni uvumi. Zozote 5x2= alama 10